

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

14. juni 2013

ČUDNE KOREKCIJE BP-OVE STATISTIKE GASNIH REZERVU

IRAN ISPRED RUSIJE?

VIŠE

[TAP OPCIJA ZA EU?](#)

[PLAĆANJA NA VIDELO!](#)

[REDOVAN DIJALOG](#)

[NOVO PARTNERSTVO](#)

[ULJNIH ŠKRILJACA IZOBILJE?](#)

[SINOPEC U YAMAL LNG?](#)

[EU: MI NISMO KRIVI](#)

PREŠI I SMO ZA JEDNO NA HILJADE KILOMETARA, KRETAJI I VRAĆALI SE SA STOTINA PUTOVANJA, SPODARIMA SE BRITALI NA SVAKOM PUTU.
I DALJE SMO TU. SA NA JEDNOM MIJEŠOM BENZINSKIH STANCIJA, EURO KVALITETOM I ODLUČNIM CENAMA GORIVA, KUDA GOD KRENEŠ, NIS PETROL JE UVEK TAMO GDE I TI.

JERUSALIM – EU je predložila Izraelu da se poveže na Transjadranski gasovod (TAP) i tim putem na evropsku gasovodnu mrežu, umesto da se orijentiše na skupu alternativu utečnjavanja prirodnog gasa iz svojih velikih izvora u istočnom Mediteranu, javlja *Platts*. Pozivajući se na privredne izvore, agencija navodi da je o tome 10. juna u ministarstvu energije Izraela

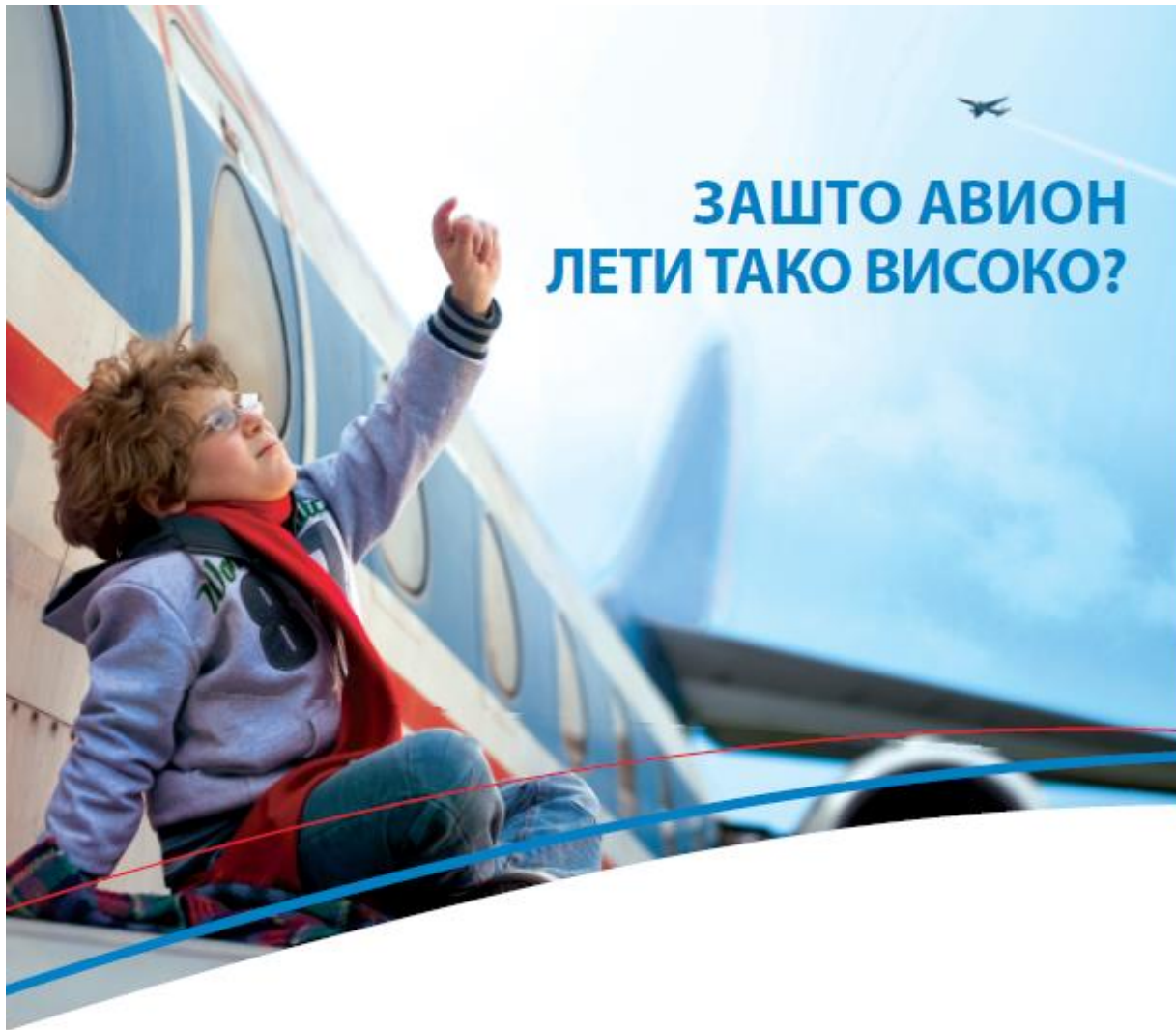

razgovarala potpredsednica Saveta evropskih energetskih regulatora, Valeria Termini. Jedan LNG terminal košta sedam do deset milijardi dolara, dok bi pomenuta gasovodna veza mogla biti izgrađena za dve do tri milijarde dolara, prenosi agencija. Odluka Tel Aviva zavisi od toga hoće li vlada odobriti izvoz gasa. Odluka se očekuje narednih nedelja. Ministar energije Silvan Šalom je preporučio da se oko 540 milijardi kubika gasa iz Mediteranskih polja odvoji za potrebe domaćeg tržišta do 2040. Time bi za izvoz preostalo najviše 400 mlrd. m³.

STRAZBUR – Evropski parlament je u utorak izglasao legislativu koja obavezuje naftne, gasne i rudarske kompanije da objave sva plaćanja vrednosti iznad 100.000 evra u korist vlada zemalja u kojima posluju, kao i da objave podatke o zaradama ostvarenim u svakoj državi. Nove knjigovodstvene i transparentne direktive dovode EU na liniju sa sličnim, lani usvojenim Dodd-Frank propisom u SAD, piše *The Guardian*.ž

**ЗАШТО АВИОН
ЛЕТИ ТАКО ВИСОКО?**

Енергија живота

LONDON – Rusija i Velika Britanija dogovorili su uspostavljanje redovnog energetskog dijaloga – dva puta godišnje na nivou visokih vladinih funkcionera i jednom godišnje na nivou ministara. Dogovor je postignut tokom susreta u ponedjeljak u Londonu između britanskog ministra energije Eda Davney-a i vicepremijera Rusije Arkadija Dvorkoviča, s druge strane (foto). Oni su pozdravili partnerstvo između Rosnjefta (prisustvovao i Igor Sečin) i britanskih BP-a i Shella, a razgovori su obuhvatili i saradnju u drugim sektorima energetike. *Wall Street Journal*

NAFTA POSLOVI

VAŠINGTON – Globalne rezerve uljnih škriljaca mogle bi da zadovolje deset godina potrošnje nafte u svetu, stoji u prvoj proceni potencijala te naftne sirovine koju je za čitav Svet uradilo ministarstvo energije SAD. Prema toj studiji, objavljenoj 10. juna, “tehnički proizvodno mogući” izvorni škriljne nafte sadrže 345 milijardi barela u 42 analizirane države. Ministarstvo je ranije samo objavilo procene rezervi američkih uljnih škriljaca koji, prema ovoj analizi, iznose 58 mlrd.bbl. Nova studija utvrđuje da je Rusija najbogatija i ovim izvorom nafte, sa 75 milijardi barela. *Financial Times*

MOSKVA – Kompanija Lukoil kupila je udeo od 65% u istraživačkom naftnom bloku CI-504 površine 399 km² u vodama Obale Slonovače od nigerijske kompanije

Taleveras Energy, koja u poslu ostaje a 20%, dok 10% pripada državnoj firmi Petroci. Pojednostosi posla nisu saopštene. *Upstream*

[NASLOVNA](#)

MOSKVA – Rosnjeft je dobio udeo od 20% u licenci za razvoj u norveškom delu Barenčovog mora, saopšteno je u četvrtak iz ruske komanije. Udeo u licenci PL713, koja obuhvata područje od 1.213 km² je dobila 100% Rosnjeftova norveška naftna kompanija RN Nordic Oil AS. Operator projekta biće norveški naftno kolos Statoil. *RIA Novosti*

NJU DELHI – Exxon Mobil pregovara sa turskom kompanijom TPAO o kupovini dela njenog posla u Crnom moru, kao i o istraživanju škriljnog gasa u toj zemlji, rekao je u utorak čelnik pomenute turske državne kompanije. Besim Sisman je, u izjavi za Reuters na marginama jedne energetske konferencije u Indiji, dodao da se radi o dubokim offshore sektorima u vodama Ukrajine i Rumunije. *Reuters*

MOSKVA - Troškovi vezani za izvoz ruske nafte i naftnih proizvoda izvan zemalja Zajednice neovisnih država smanjuju rusku dobit, tvrdi ruska naftna tvrtka Bašnjeft. Ta firma je u prva tri meseca 2013. godine ostvarila neto dobit od 394 mil. dolara, što je za 10,1% manje nego u istom razdoblju 2012. Kao glavni razlozi

za to ističu se visoki rast izvoznih carina na naftu i naftne proizvode pri izvozu na druga odredišta izvan zemalja ZND-a. Isto tako, na smanjenu dobit utiče i blaži rast troškova proizvodnje, javlja novinska agencija *UPI*.

VAŠINGTON – Rosnjeft i Exxon Mobil su dogovorili formiranje istraživačkog centra za potrebe svojih budućih zajedničkih poslova na Arktiku. Pole svečanog potpisivanja sporazuma o zajedničkom Arktičkom istraživačkom centru u utorak u Vašingtonu, iz kompanija je saopšteno da će se on najpre posvetiti poslovima u moru Kara. Exxon će najpre direktno

uložiti u istraživačke radove Centra 200 miliona dolara, a potom će Exxon i Rosnjeft zajedno finansirati programe sa još 250 miliona dolara. *UPI*

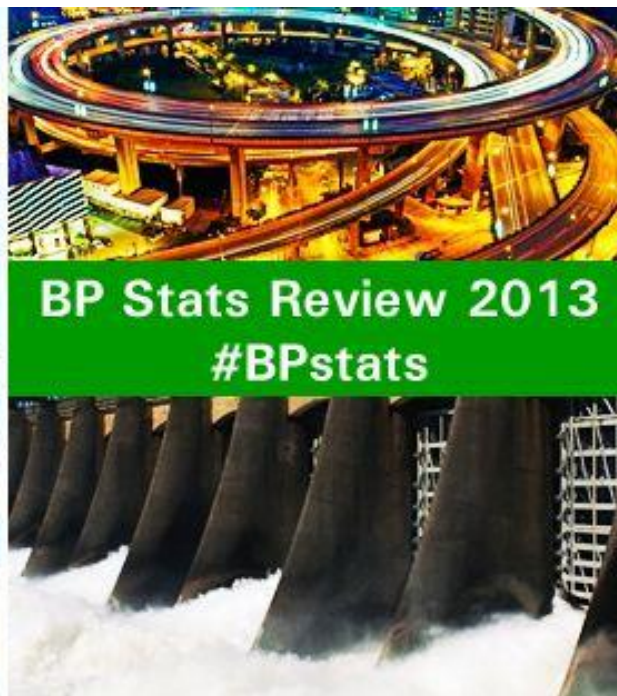
[NASLOVNA](#)

ATINA –Grčke vlasti najavile su raspisivanje „u što skorijoj budućnosti“ novog tendera za privatizaciju kompanije DEPA, posle za mnoge neočekivane odluke Gasproma da odustane od podnošenja ponude „zbog prezaduženosti državne gasne firme I nedovoljnih garancija države“ da će se to pitanje rešiti. Istovremeno je, do ponedeljka 10. juna jedino Depina podfirma Desfa, operater gasnog tržišta, dobila ponudu za kupovinu od azerbejdžanskog SOCAR-a. *Reuters* piše da Atina okrivljuje Brisel za odustajanje Gasproma od kupovine gasne kompanije DEPA, „jer je ruska firma verovatno strahovala da će EU regulatori nametnuti oštrije uslove ovom poslu“. "(Gaspromovo povlačenje) vezano je za razloge koji su iznad i iza nas," citira agencija grčkog premijera Samarasa. Evropska komisija se tim povodom oglasila 12. Juna saopštivši da nije kontaktirala sa Gaspromom vezano za privatizaciju DEPA, niti je na bilo koji način uticala na taj postupak. *AP, Greek reporter*

LONDON – Kompanija BP je smanjila svoje procene rezervi prirodnog gasa u svetu, revidirajući oštro na dole ruske rezerve I stavljajući prvi put u tom segmenti Iran na prvo mesto svetske liste

gasom bogatih zemalja. U najnovijem godišnjem energetskom statističkom pregledu, BP procenjuje globalne rezerve gasa na kraju 2012. na 187,3 biliona kubnih metara, naspram 208,4 biliona m³, koliko je glasila procena pre godinu dana. Pri tom su ruske ezerve srezane sa 44,6, na 32,9 biliona kubika, “zbog nejasnog bilansa proverenih rezervi gasa te zemlje”. Iran je time došao na prvo mesto BP-ove liste sa gasnim potencijalom od 33,6 bil.m³. *Reuters*

BEČ – Azerbejdžanski ministar energije potvrdio je 10. juna da će do kraja meseca konzorcijum projekta Shah Deniz doneti odluku koji će od dva rivalska gasovodna projekta transportovati prirodni gas te zemlje do Evrope. On je naglasio da će odlučujući faktor pri tom biti obezbeđenje brzog povrata finansijskih sredstava. Natiq Alijev je rekao da su kašnjenja u razvoju tog gigantskog gasnog polja uvećala potrebu „što bržeg“ povraćaja uložених sredstava, što će biti parametar pri izboru transportera između projekata Nabucco i TAP. *Reuters*

PEKING – Kineski Sinopec pregovara o kupovini udela Yamal LNG projektu ruske kompanije Novatek, javio je 13. juna Reuters citirajući upućeni izvor. Dogovor bi mogao biti potpisan već u

julu, dodaje agencija, Novatek trenutno ima udeo od 80% u projektu na poluostrvu Jamal, dok 20% poseduje francuski Total. Yamal LNG će godišnje proizvoditi 16,5 miliona tona utečnjelog gasa dobijenog iz polja Južni Tambej.

REGION JI EVROPE

DUBROVNIK - U Dubrovniku je u sredu održan sastanak ministara spoljnih poslova zemalja učesnica Transjadranskog gasovoda (TAP) i Jonsko-jadranskog gasovoda (IAP) (Albanija, BiH, Crna Gora, Grčka, Italija i Hrvatska, na kome je potvrđena politička podrška realizaciji ovih projekata i nada da će tim putem biti transportovan do Evrope gas iz azerbejdžanskog polja Šah Deniz. *SEEbiz*

[NASLOVNA](#)

ZAGREB – U istraživanje nafte u 11 potencijalnih lokacija u Jadranskom moru bi trebalo uložiti najmanje 500 miliona evra, kaže sa **Slobodnu Dalmaciju** bivši predsednik Uprave hrvatske Ine, sada energetske konsultant Davor Štern. U bušotinu na kopnu potrebno je uložiti pet do deset miliona evra ako se kopa na dubini od tri kilometra. Na moru su troškovi bušotina dva do tri puta veći, navodi Štern. Grandić ocenjuje da bi u Jadranu trebalo bušiti znatno dublje od 2.500 metara, a pod pretpostavkom da su ukupna nalazišta oko 2,7 milijardi barela nafte.

SKOPLJE - Makedonija će sledeće nedelje potpisati u okviru Foruma u Sankt Petersburgu finalni ugovor o priključivanju posebnim krakom na gasovod Južni tok, rekao je vicepremijer

**СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.**

ЈП "СРБИЈАГАС"
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

У СЛУЖБИ ВАШЕГ ПОСЛОВАЊА

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна невластита институција, национална асоцијација свих српских привредника, која своју делатност, деловност, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланова и српске привреде.

Нашим члановима смо подршка у свакодневном пословању уз услуге пословног информисања и саветодавних организација и стручних усавашавања заштите интереса према државним органима и институцијама.

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ

za sektor privrede Zoran Stavreski. Pojediniosti o izgradnji kraka gasovoda kroz Makedoniju nisu za sada objavljene, pa nije poznato da li će gas dolaziti preko Bugarske ili, što je verovatnije, kako prenose makedonski mediji, preko Srbije. **SEEbiz**

BUDIMPEŠTA - Alexander Dodds imenovan je za izvršnog podpredsednika za istraživanje i proizvodnju i člana Odbora izvršnih direktora MOL grupe, objavila je u sredi mađarska kompanija. Dodds će dužnost preuzeti 17. juna. Bio je, između ostalog, CEO kompanije TNK-BP i čelnik katarske filijale Exxon Mobila. **Reuters**